

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.III.572/2019/13.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Kónya István, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Dr. Soós László, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. február 12.

Az ügy tárgya: vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): V. rendű,
XIII. rendű

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 24.B.952/2015/160., ítélet, tárgyalás,
2018. január 18.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 5.Bf.221/2018/47., ítélet, tárgyalás,
2019. február 13.

Az indítvány előterjesztője: az V. rendű és XIII. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terheltek javára

Rendelkező rész

A Kúria a vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az V. rendű és a XIII. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Törvényszék 24.B.952/2015/160. számú, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.221/2018/47. számú ítéletét az V. rendű és a XIII. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2018. január 18. napján kihirdetett 24.B.952/2015/160. számú ítéletével az V. rendű terheltet 40 rendbeli bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulat] és 40 rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 343. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 4 hónap börtön szabadságvesztésre és 150.000 forint pénzbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyben az V. rendű terhelttel szemben 100.000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el;
- míg a XIII. rendű terheltet 6 rendbeli hatósági eljárásban vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 296. § (1) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 6 hónap börtön szabadságvesztésre, 2 évi tolmács és szakfordítói foglalkozástól eltiltásra és 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [2] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2019. február 13. napján meghozott 5.Bf.221/2018/47. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, az V. rendű terhelt cselekményeit 1 rendbeli bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettének [1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I. fordulata] és 38 rendbeli bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. törvény 275. § (1) bekezdés b) pont] minősítette, a szabadságvesztés büntetés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, egyben 2 év közügyektől eltiltásra is ítélte azzal, hogy a büntetést bünszervezetben elkövetővel szemben kiszabottnak tekintette, melyből az V. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható;
- míg a XIII. rendű terhelt cselekményeit 6 rendbeli vesztegetés elfogadása hatósági eljárásban büntettének [1978. évi IV. törvény 255. § (2) bekezdés] minősítette, a szabadságvesztés büntetést 1 évre súlyosította, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezést mellőzte, és egyben 2 év közügyektől eltiltásra is ítélte azzal, hogy a büntetést bünszervezetben elkövetővel szemben kiszabottnak tekintette, melyből a XIII. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az V. rendű és XIII. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 648. § a) és b) pontját megjelölve elsősorban az eljárás megszüntetése, másodsorban hatályon kívül helyezés és új eljárás lefolytatása, míg harmadsorban az ítéltábla ítéletének megváltoztatása, a bünszervezet megállapításának mellőzése és a büntetés enyhítése érdekében.
- [4] A védő álláspontja szerint a román hatóságok által lefolytatott eljárási cselekmények eredményének, a tanúkihallgatásoknak, a fedett nyomozók eljárásának bizonyítékkénti felhasználását a bíróság nem indokolta meg, értékelése nem volt törvényes, mindezt ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből. Emiatt a vád sem volt törvényes.
- [5] Kifejtette, hogy az V. rendű és a XIII. rendű terhelt nem kellett, hogy felismerje a körülményekből mindazon ismérveket, amelyek a bünszervezetben elkövetés megállapításához szükségesek. Az V. rendű terhelt nem volt tudatában az iratok valótlanságának, a XIII. rendű terhelt pedig nem tudott a jogszabálysértő vizsgákról.
- [6] A XIII. rendű terhelt cselekménye - figyelemmel a másodfokú bíróság általi minősítés megváltoztatására - elévült, mivel az utolsó elkövetési időpont és az első gyanúsított kihallgatása között több mint 3 év telt el.
- [7] Hivatkozott a védő az V. rendű terhelt rossz egészségi állapotára, rokkantságára, illetve a XIII. rendű terhelt esetében a két félárva gyermekének támogatására.

- [8] A védő szerint a XIII. rendű terhelt esetében azért sem állapítható meg a bünszervezetben elkövetés, mivel a bíróság a terheltet nem 5 évig, hanem 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény miatt ítélte el, továbbá a bünszervezet új törvényi fogalmának sem feleltethető meg sem az V. rendű, sem a XIII. rendű terhelt tevékenysége.
- [9] A Legfőbb Ügyészség BF.774/2019/2., 4. és 7. számú átirataiban a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a védő által kifogásolt indokolási kötelezettség megsértése, illetve a törvényes vád hiánya nem felülvizsgálati ok a hatályos Be. szerint. Ugyancsak törvényben kizárt a felülvizsgálat a tényállás megalapozottságát támadó, a bizonyítékok értékelését, azok felhasználását vitató részében. E körbe tartoznak a román hatóságok által végzett eljárási cselekményeket, a fedett nyomozók eljárását érintő kifogásai is.
- [10] A jogerős tényállás a bünszervezetben elkövetés törvényi ismérveit tartalmazza, a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, ez vonatkozik a bünszervezet törvényi fogalmának vizsgálatára is. Ekként az V. rendű terhelt tekintetében a bünszervezeti elkövetés hiányára való hivatkozás alaptalan. Ellenben a XIII. rendű terhelt cselekményei esetében - a másodfokú bíróság általi minősítésből következően - a bünszervezet fogalmi elemei közül az 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetésére vonatkozó célzat nem volt megállapítható, a terhére rótt 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető bűncselekmények kapcsán a bünszervezeti elkövetés megállapítására törvénysértő módon került sor. A XIII. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés azonban emellett sem törvénysértő.
- [11] A felülvizsgálat keretében a jogerős határozatban megállapított büntetés önmagában nem, csupán akkor támadható, ha a cselekmény törvénysértő minősítése vagy más anyagi jogszabály sérelme miatt szabtak ki törvénysértő büntetést vagy alkalmaztak törvénysértő intézkedést.
- [12] Alaptalan a védőnek a XIII. rendű terhelt tekintetében az elévülésre hivatkozása, mivel az elévülést minden, az elkövető elleni eljárás előbbre vitelére alkalmas eljárási cselekmény félbeszakítja.
- [13] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat az V. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn, míg a XIII. rendű terhelt tekintetében annyiban változtassa meg, hogy a bünszervezetben elkövetés megállapítását mellőzze.

III.

- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [15] Az V. rendű és XIII. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [16] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szemben jogi - nem ténybeli - okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.
- [17] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján pedig a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálasakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [18] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [19] Ezzel szemben a védő a tényállás megalapozottságát vitatta, a román hatóságok eljárási cselekményei eredményének bizonyítékként felhasználását, a fedett nyomozók tevékenységének, a bizonyítékoknak az értékelését és mindezekkel kapcsolatos további bizonyítás, kihallgatás elmaradását sérelmezte. A védő ekként a felülvizsgálatban irányadó jogerős tényállás megalapozottságát támadta eltérő tényállás megállapítását célozva. Erre felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.

- [20] A védő az előbbieket kapcsán hivatkozott az indokolási kötelezettség megsértésére is. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. Az indokolási kötelezettség megsértése azonban ezen eljárási szabálysértések között már nem szerepel, az indokolási kötelezettség megsértése a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja szerinti (relatív) eljárási szabálysértés. Következésképpen az indokolási kötelezettség megsértésére történő hivatkozás vonatkozásában a felülvizsgálat szintén törvényben kizárt.
- [21] A Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja alapján eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát nem az arra jogosult által emelt vád alapján hozta meg. A védő által hivatkozott törvényes vád hiánya a hatályos Be. szerint már nem felülvizsgálati ok. (Megjegyezve azt, hogy a nyomozás során beszerzett bizonyítékok törvényessége korábban sem a vád törvényességét érintette.)
- [22] A védő sérelmezte a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását és az így kiszabott büntetést.
- [23] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki a bíróság törvénysértő büntetést. A Be. 659. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni, ez a bünszervezet fogalma esetén is irányadó.
- [24] A bünszervezetben elkövetés esetén az 5 évig terjedő büntetési tétellel fenyegetett bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik [1978. évi IV. törvény 98. § (1) bekezdés], azaz amennyiben a bünszervezetben elkövetés megállapítása anyagi jogszabálysértő, a felemelt tételkeretek közötti büntetéskiszabás elvben törvénysértő büntetés kiszabását eredményezheti.
- [25] Az V. rendű terhelten szemben egyben halmazati büntetésként is kiszabott 1 év 4 hónap szabadságvesztés büntetés, mely a büntetési tétel alsó határához közeli, akkor sem eredményez törvénysértő büntetést, amennyiben a bünszervezetben elkövetés megállapítása maga törvénysértő lenne.
- [26] A XIII. rendű terhelt cselekményét a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 255. § (1), (2) bekezdése szerinti vesztegetés elfogadása hatósági eljárásban büntetnének minősítette, amely 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Következésképpen a XIII. rendű terhelt cselekménye a bünszervezet fogalmi elemei közül az 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetésére vonatkozó célzatnak valóban nem felel meg, ezért a bünszervezetben elkövetés megállapítására e törvényi feltétel hiányában törvénysértő módon került sor. Ellenben a XIII. rendű terhelten szemben halmazati büntetésként is kiszabott 1 év szabadságvesztés büntetés a 4 év 6 hónapig terjedő büntetési tételhez képest a középértéket el nem érő, az alsó határhoz közelítő mértékben kiszabott büntetés. Következésképpen a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítása egyben nem eredményezett törvénysértően kiszabott büntetést. A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés pedig nem tekintendő sem a büntetés, sem az intézkedés fogalma alá tartozónak.
- [27] A büntetéskiszabás önmagában felülvizsgálat tárgyát szintén nem képezheti, így az sem, hogy a bíróság ennek során a súlyosító és enyhítő körülményeket miként veszi figyelembe. Az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységén kívül a büntetéskiszabási tényezők értékelése sem képezheti, felülvizsgálatban az sem támadható.
- [28] A védő indítványában hivatkozott a XIII. rendű terhelt büntethetőségének elévülésére, ugyanis a jogerős tényállás 34. pontjában írt utolsó cselekmény elkövetési ideje 2010. január 28. napja, míg a XIII. rendű terhelt első gyanúsított kihallgatására 2013. március 28. napján került sor.
- [29] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.
- [30] Az elévülés figyelmen kívül hagyásával meghozott érdemi ügydöntő határozat meghozatala anyagi jogi szabálysértés (EBH 2014.B.21.).

- [31] A büntetethőség elévülése az elkövető által megvalósított bűncselekményhez igazodik, s nem ahhoz, hogy milyen büntetési tétellel fenyegetett bűncselekmény miatt indult a nyomozás és folyt a büntetőeljárás (EBH 2008.1764.).
- [32] Ekként a XIII. rendű terhelt esetében - figyelemmel a vizsgált időszakra, valamint a másodfokú bíróság általi minősítésre - az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján az elévülési idő 3 év.
- [33] Az elévülés kezdő napja a jogerős tényállás szerint 2010. január 28. napja.
- [34] Az elévülést az elkövető elleni minden érdemi, az eljárás előbbre vitelére alkalmas eljárási cselekmény - így nyomozás elrendelése, megkeresések, tanúkihallgatások stb. - félbeszakítja.
- [35] A jelen ügyben a nyomozás 2010. februári elrendelését követően ilyen, az elévülést félbeszakító eljárási cselekmény volt a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítási eszközként felhasználásáról 2010. október 20. napján meghozott végzés alapján a minősítés 2011. február 17. napján történő törlése, és a titkos információgyűjtés anyagának a büntetőügy iratai közötti elhelyezése is.
- [36] Következésképpen a felülvizsgálati indítvány ezen részeiben sem alapos.
- [37] A fentiekre tekintettel a Kúria - miután nem észlelt olyan más eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megtámadott határozatokat az V. rendű és XIII. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [38] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [39] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. február 12.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ